ECLI:LV:RAT:2021:0916.11096191220.6.S
Krimināllieta Nr. 11096191220
Lietvedības Nr. KA04-0600-21/15

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021. gada 16. septembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
tiesnese Daiga Kalniņa,
tiesnese Iveta Brimerberga,
tiesnese Aina Nicmane

izskatīja apelācijas kārtībā rakstveida procesā krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā saistībā ar Rīgas Pārdaugavas prokuratūras prokurores Gaļinas Ķapsnas iesniegto apelācijas protestu par Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 3.februāra spriedumu, kas labots ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesneses 2021.gada 1.marta lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 3.februāra spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, tas ir, par zādzību nelielā apmērā, pirmās instances tiesas spriedumā konstatētajos apstākļos, un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu noteiktajam sodam pilnīgi pievienots neizciestais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana - pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 24.augusta sprieduma, un galīgais sods noteikts - īslaicīga brīvības atņemšana uz 2 (diviem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 (trīs) gadiem 5 (pieciem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu soda termiņā ieskaitīts aizturēšanā pavadītais laiks no 2020.gada 17.decembra plkst. 18.30 līdz 2020.gada 18.decembrim plkst. 13.00.

/pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē – un papildus drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts – atstāti negrozīti līdz sprieduma stāšanās spēkā dienai.

Izlemti jautājumi par rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem.

Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 1.marta lēmumu labota matemātiskā aprēķina kļūda Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 3.februāra saīsinātā un pilnā sprieduma rezolutīvajā daļā, nosakot /pers. A/ galīgo sodu – īslaicīgu brīvības atņemšana uz 2 (diviem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 (trīs) gadiem 7 (septiņiem) mēnešiem un 27 (divdesmit septiņām) dienām.

[2] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas protestu iesniedza Rīgas Pārdaugavas prokuratūras prokurore G.Ķapsna, norādot, ka spriedums nav atzīstams par likumīgu daļā par galīgā soda noteikšanu. Tiesa, nosakot apsūdzētajam galīgo sodu pēc Krimināllikuma 51.panta un šajā lietā noteiktajam sodam pilnībā pievienojot neizciesto papildsodu, kļūdaini aprēķināja neizciestā papildsoda daļu.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 24.augusta spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmās daļas un 52.panta septītās daļas nosacījumiem šajā spriedumā noteiktajam sodam pilnībā pievienots neizciestais sods pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 29.marta sprieduma, kas aizstāts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 6.februāra lēmumu, un galīgais sods noteikts - brīvības atņemšana uz 5 mēnešiem 21 dienu, atņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem. Apsūdzētais atbrīvots pēc soda izciešanas 2020.gada 3.oktobrī.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 5.marta lēmumu krimināllietā Nr. 11520051019 apsūdzētajam piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums – un izsludināta apsūdzētā meklēšana. 2020.gada 12.aprīlī apsūdzētais aizturēts un ievietots Īslaicīgās aizturēšanas vietā, bet 2020.gada 14.aprīlī pārvietots uz Rīgas Centrālcietumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu apsūdzētajam par izciestu papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – daļu uzskatāms laika posms no 2019.gada 9.aprīļa līdz 2020.gada 11.aprīlim, no 2020.gada 3.oktobra līdz 2021.gada 3.februārim, jo šajā laikā viņš nav bijis aizturēts un nav izcietis brīvības atņemšanas sodu. Papildsoda izciešanas termiņā nav ieskaitāms šajā kriminālprocesā aizturēšanā pavadītais laiks no 2020.gada 17.decembra plkst. 18.30 līdz 2020.gada 18.decembrim plkst. 13.00 (viena diena).

Tādējādi secināms, ka apsūdzētajam uz 2021.gada 3.februāri izciestā papildsoda daļa ir 1 gads 4 mēneši 3 dienas, savukārt neizciestā papildsoda daļa ir 3 gadi 7 mēneši 27 dienas.

Prokurore uzskata par nepamatotu atzinumu pirmās instances tiesas pilnā sprieduma motīvu daļā, ka ir pieļauta matemātiskā aprēķina kļūda, nepareizi aprēķinot neizciestā papildsoda daļu. Minētā kļūda nav uzskatāma par matemātiskā aprēķina kļūdu un nav labojama Kriminālprocesa likuma 474.panta pirmās daļas kārtībā. Līdz ar to nav likumīgs un pamatots pirmās instances tiesas 2021.gada 1.marta lēmums par matemātiskā aprēķina kļūdas labošanu saīsinātā un pilnā sprieduma rezolutīvajā daļā.

Lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā par galīgā soda noteikšanu /pers. A/, šajā daļā taisīt jaunu spriedumu un noteikt /pers. A/ galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, šajā lietā noteiktajam sodam pilnībā pievienojot papildsodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā

sprieduma, – brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 gadiem 7 mēnešiem 27 dienām. Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu. Lūdz atcelt Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 1.marta lēmumu par matemātiskā aprēķina kļūdas labošanu 2021.gada 3.februāra saīsinātā un pilnā sprieduma rezolutīvajā daļā.

[3] Apsūdzētais viedokli par apelācijas protestu nav iesniedzis, nav lūdzis tiesu nodrošināt viņam aizstāvi.

Motīvu daļa

[4] Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija (turpmāk – tiesas kolēģija), atzīst, ka atbilstoši Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta pirmajai daļai, kas noteic, ka krimināllietu apelācijas kārtībā var iztiesāt rakstveida procesā arī Kriminālprocesa likumā neminētos gadījumos, lieta iztiesājama rakstveida procesā.

Lietā tiesas noteiktajā termiņā nav saņemti procesā iesaistīto personu pamatoti lūgumi lietas iztiesāšanai mutvārdu procesā, kā arī nav pieteikts noraidījums tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim.

Tiesas kolēģija uzskata, ka, iztiesājot krimināllietu apelācijas instances tiesā rakstveida procesā pēc lietā esošajiem materiāliem, netiek pārkāptas kriminālprocesā iesaistīto personu tiesības uz taisnīgu tiesu.

[5] Tiesas kolēģija, iepazinusies ar krimināllietas materiāliem, izvērtējusi apelācijas protesta motīvus, uzskata, ka protests ir pamatots un pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par apsūdzētajam noteikto sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu un šajā daļā taisāms jauns spriedums. Pārējā daļā spriedums atstājams negrozīts.

Tāpat atceļams ir Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 1.marta lēmums par matemātiskā aprēķina kļūdas labošanu.

[6] Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa apsūdzētā darbības pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas kvalificējusi pareizi, lieta pirmās instances tiesā pamatoti izskatīta bez pierādījumu pārbaudes tiesas izmeklēšanā atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.panta nosacījumiem, šajā daļā spriedums nav pārsūdzēts, līdz ar to pierādījumu pārvērtēšanai nav pamata.

Pirmās instances tiesas spriedums nav apstrīdēts par apsūdzētajam noteikto sodu par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, un, ievērojot apelācijas protesta robežas, nav pamata to pārvērtēt.

[7] Apelācijas protestā pamatoti norādīts, ka pirmās instances tiesa, nosakot apsūdzētajam galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta nosacījumiem, kļūdaini aprēķinājusi neizciestā papildsoda daļu pēc iepriekšējā sprieduma, ko ir labojusi ar lēmumu par matemātiskā aprēķina kļūdas labošanu.

[7.1] Apsūdzētais ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 24.augusta spriedumu atzīts par vainīgu Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi pievienots neizciestais sods pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2019.gada 29.marta sprieduma, kas aizstāts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 6.februāra lēmumu, un noteikts galīgais sods pēc spriedumu kopības - brīvības atņemšana uz 5 mēnešiem 21 dienu, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 5 gadiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu soda termiņā ieskaitīts apcietinājuma laiks no 2020.gada 12.aprīļa līdz 2020.gada 24.augustam, kā arī daļēji izciestā transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana laika posmā no 2019.gada 9.aprīļa līdz 2020.gada 11.aprīlim. Spriedums stājies spēkā 2020.gada 3.oktobrī.

Tādējādi pirmās instances tiesa pamatoti secināja, ka apsūdzētajam šajā lietā galīgais sods ir nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta nosacījumiem.

[7.2] Kriminālprocesa likuma 511.panta otrā daļa noteic, ka spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam.

Kriminālprocesa likuma 528.panta pirmās daļas 2.punktā noteikta prasība notiesājoša sprieduma rezolutīvajā daļā norādīt apsūdzētajam piespriestā soda veidu un mēru par katru noziedzīgu nodarījumu un galīgo sodu, kas jāizcieš.

Kriminālprocesa likuma 474.panta pirmajā daļā noteikts, ka tiesa pēc savas iniciatīvas vai pēc procesā iesaistītās personas pieteikuma var izlabot nolēmumā pārrakstīšanās vai matemātiskā aprēķina kļūdas.

Tiesas kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa minēto tiesību normu prasības nav ievērojusi.

Pirmās instances tiesa saīsinātā un pilnā sprieduma rezolutīvajā daļā norādījusi, ka saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, šajā spriedumā piespriestajam sodam pilnīgi pievienojams neizciestais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 24.augusta sprieduma, un galīgais sods pēc vairākiem spriedumiem nosakāms - īslaicīga brīvības atņemšana uz 2 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 gadiem 5 mēnešiem.

Vienlaikus pirmās instances tiesa pilnā sprieduma motīvu daļā norādījusi, ka ir pieļauta matemātiskā aprēķina kļūda, aprēķinot neizciestā papildsoda–transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – daļu pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 24.augusta sprieduma, un ar 2021.gada 1.marta lēmumu ir labota matemātiskā aprēķina kļūda saīsinātajā un pilnajā spriedumā, nosakot, ka /pers. A/ galīgais sods pēc vairākiem spriedumiem ir īslaicīga brīvības atņemšana uz 2 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 gadiem 7 mēnešiem un 27 dienām.

[7.3] Augstākā tiesa vairākkārt norādījusi, ka Kriminālprocesa likuma 474.pantā noteiktā pārrakstīšanās un matemātiskā aprēķina kļūdu labošana nav attiecināma uz tiesas nolēmuma rezolutīvajā daļā norādītiem juridiski nozīmīgiem faktiem. Ar pārrakstīšanās kļūdu saprotamas pareizrakstības, gramatikas kļūdas, kuras ir acīmredzamas un kuru izlabošana nevar izraisīt šaubas (*Augstākās tiesas 2016.gada 14.decembra lēmums lietā Nr. SKK-435/2016, 2017.gada 18.augusta lēmums lietā Nr. SKK-232/2017, 2019.gada 9.decembra lēmums lietā Nr. SKK-810/2019, 2020.gada 17.jūnija lēmums lietā Nr. SKK-38/2020, 2020.gada 1.oktobra lēmums lietā Nr. SKK?581/2020*).

Tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa nepareizi interpretējusi Kriminālprocesa likuma 474.pantu, jo minētajā pantā noteiktā matemātiskā aprēķina kļūdas labošana nav attiecināma uz tiesas nolēmuma rezolutīvajā daļā noteiktā soda apmēra grozīšanu.

Pirmās instances tiesa, ar lēmumu labojot apsūdzētajam piespriežamā galīgā soda apmēru ir pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 528.panta pirmās daļas 2.punkta pārkāpumu, kas atzīstams par būtisku pārkāpumu Kriminālprocesa likuma 575.panta trešās daļas izpratnē, kas katrā ziņā izraisa sprieduma atcelšanu šajā daļā, kā arī ir atceļams lēmums par kļūdas labošanu.

[7.4] Saskaņā ar Krimināllikuma 44.panta ceturto daļu, ja persona notiesāta ar brīvības atņemšanu un ar tiesību ierobežošanu, tad šajā pantā minētais aizliegums attiecas tiklab uz laiku, kad persona izcieš brīvības atņemšanu, kā arī uz spriedumā noteikto papildsoda izciešanas laiku, skaitot no dienas, kad tā beidz izciest pamatsodu.

Ar jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanu netiek pārtraukta ar iepriekšējo spriedumu noteiktā papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – izciešana, ja vien persona nav apcietināta, vai nav pieņemts jauns tiesas spriedums, pievienojot neizciesto papildsodu (*skat., Augstākās*

tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2010.gada 5.oktobra lēmums lietā Nr. SKK–J–428/2010).

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 5.marta lēmumu krimināllietā Nr. 11520051019 apsūdzētajam tika piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums – un viņš izsludināts meklēšanā, apsūdzētais aizturēts 2020.gada 12.aprīlī. Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 24.augusta spriedums stājies spēkā 2020.gada 3.oktobrī, spriedumā kā izciests ieskaitīts papildsods - transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana no 2019.gada 9.aprīļa līdz 2020.gada 11.aprīlim. Apsūdzētais atbrīvots pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas 2020.gada 3.oktobrī. Šajā kriminālprocesā apsūdzētais bija aizturēts no 2020.gada 17.decembra plkst. 18.30 līdz 2020.gada 18.decembrim plkst. 13.00.

Tādējādi uz pirmās instances tiesas sprieduma pasludināšanas brīdi 2021.gada 3.februārī, kā to pamatoti norāda prokurore, izciestā papildsoda daļa ir 1 gads 4 mēneši 3 dienas, savukārt neizciestā soda daļa, kas pilnībā pievienojam šajā spriedumā noteiktajam sodam, ir 3 gadi 7 mēneši 27 dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās[1] daļas 2.punktu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 3.februāra spriedumu atcelt daļā par /pers. A/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu šajā lietā noteiktajam sodam pilnīgi pievienot neizciesto papildsodu pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 24.augusta sprieduma un galīgo sodu /pers. A/ noteikt – īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 (trīs) gadiem 7 (septiņiem) mēnešiem 27 (divdesmit septiņām) dienām.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Atcelt Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 1.marta lēmumu par matemātiskā aprēķina kļūdas labošanu Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021.gada 3.februāra spriedumā.

Nolēmumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Tiesnese D.Kalniņa

Tiesnese I.Brimerberga

Tiesnese A.Nicmane